

Handläggare: Anders Müller
Telefon: 08-508 33 883

Till
Utbildningsnämnden
2010-11-18

Distansundervisning för elever bosatta i Sverige

Svar på remiss av departementspromemorian ”Distansundervisning för elever bosatta i Sverige” från utbildningsdepartementet (U2010/5616/G).

Förslag till beslut

Förvaltningen föreslår utbildningsnämnden att besluta följande

1. Utbildningsförvaltningen överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på promemorian.
2. Omedelbar justering

Thomas Persson
Direktör

Marie-Louise Hammer Åberg
Avdelningschef

Sammanfattning

I promemorian ”Distansutbildning för elever bosatta i Sverige” redovisas förslag på när distansundervisning bör kunna erbjudas till elever bosatta i Sverige som ett alternativ till reguljär undervisning. Förslagen gäller elever i grundskolan, grundsärskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasiesärskolan och gymnasieskolan.

Förvaltningen anser att det är bra att det klargörs hur distansundervisning kan vara ett alternativ till reguljär undervisning för elever bosatta i Sverige. Förvaltningen ser också positivt på att begreppet definieras och att formerna för hur det ska gå till fastläggs.

Enligt förvaltningens tolkning innebär detta att man inom en huvudman, med sina egna lärare, kan använda arbetsformer av distansundervisningskaraktär även utanför de ramar som promemorian föreslår. Det är enligt förvaltningens mening viktigt att den möjligheten finns för att utvecklingen av alternativa arbetsformer med interaktiva medier inte ska avstanna.

Förvaltningen anser dock att de föreslagna grundläggande förutsättningarna för distansundervisning är alltför snäva och att det även i andra ämnen/kurser än språk bör få förekomma distansundervisning om det finns synnerliga skäl.

Ärendets beredning.

Ärendet har beretts av gymnasieavdelningen i samarbete med grundskoleavdelningen.

Bakgrund

Distansundervisning för svenska elever bosatta i utlandet bedrivs idag av Sofia Distansundervisning och Värmdö distans på uppdrag av Skolverket. Dessutom ger Korrespondensgymnasiet i Torsås, med stöd av särskild reglering i förordning, distansundervisning för gymnasieelever i Sverige. Statens inspektions- och tillsynsverksamhet har konstaterat att det även förekommer verksamheter med inslag av distansundervisning i andra skolor. Myndigheterna har vid flera tillfällen haft att ta ställning till i vad mån dessa verksamheter ligger inom ramen för vad som är tillåtet enligt 1985 års skollag (1985:1100).

I promemorian "Distansutbildning för elever bosatta i Sverige" redovisas förslag på när distansundervisning bör kunna erbjudas elever bosatta i Sverige som ett alternativ till reguljär undervisning. Förslagen gäller elever i grundskolan, grundsärskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasiesärskolan och gymnasieskolan.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen tycker det är bra att det klargörs hur distansundervisning kan vara ett alternativ till reguljär undervisning för elever bosatta i Sverige.

Vi ser också positivt på att begreppet definieras och att formerna för hur det ska gå till fastläggs. Det är även bra att kraven på distanslärare och handledare fastslås.

Förvaltningen anser dock att de föreslagna grundläggande förutsättningarna för distansundervisning är alltför snäva och att det även i andra ämnen/kurser än språk bör få förekomma distansundervisning om det finns synnerliga skäl.

Förvaltningen har valt att kommentera följande förslag:

Promemorians förslag till definition av distansundervisning:

Med distansundervisning avses undervisning där elev och lärare är fysiskt åtskilda och eleven ges interaktiv undervisning i den egna skolan genom informations- och kommunikationsteknik av en lärare som är anställd av en annan huvudman än huvudmannen för den egna skolan.

Förvaltningens synpunkter: Förvaltningen tycker definitionen är bra. Enligt förvaltningens tolkning innebär det att man inom en huvudman, med sina egna lärare, kan använda arbetsformer av distansundervisningskaraktär även utanför de ramar som promemorian föreslår. Det är viktigt att den möjligheten finns för att utvecklingen av alternativa arbetsformer med interaktiva medier inte ska avstanna. Inte minst elever i behov av särskilt stöd och elever med särskilda färdigheter drar nytta av en sådan utveckling.

Promemorians förslag till grundläggande förutsättningar:

Distansundervisning ska få erbjudas när den egna skolan inte har tillräckligt elevunderlag, när kursen eller ämnet inte erbjuds eller när en legitimerad lärare saknas.

Förvaltningens synpunkter: Förvaltningen håller med om grundförslaget men tycker att det bör finnas en möjlighet att, om synnerliga skäl föreligger, erbjuda distansundervisning även om förutsättningarna inte uppfylls. Det kan t ex vara en elev som av olika skäl inte kan komma till skolan under en begränsad tid. Då bör rektor ha möjlighet att erbjuda distansundervisning tills dess hindret för närvaro i skolan undanröjts.

Promemorians förslag kring uppföljning och stöd:

Handledaren ska delta i utvecklingssamtal avseende den elev som deltar i distansundervisning. Rektor ska ansvara för att en elev som påbörjat distansundervisning i ett ämne eller kurs får det stöd som krävs för att kunna avsluta ämnet eller kursen.

Förvaltningens synpunkter: Kravet att handledaren ska vara med vid utvecklingssamtalet bör tas bort. Alla lärare i grundskolans högre årskurser och gymnasiet deltar normalt inte i utvecklingssamtalet. Däremot är det rimligt att handledaren är den som ger elevens mentor (eller motsvarande) underlag som beskriver kunskapsutvecklingen i distanskursen. Det är bra att rektors ansvar för stödåtgärder klargörs.

Promemorians förslag på ämnen och kurser som får erbjudas genom distansundervisning:

Modersmålsundervisning i såväl de nationella minoritetsspråken som i övriga språk

Samiska (endast i sameskolan)

Moderna språk – som språkval eller som ämne (i aktuella skolformer förutom sameskolan)

Distansundervisning i det tidigare värdlandets språk för elever som återvänder från en svensk utlandsskola.

Teckenspråk för hörande.

Teckenspråk för döva (endast i gymnasieskolan)

Studiehandledning på modersmålet

Förvaltningens synpunkter: Möjligheten till distansundervisning i språk är bra. Särskilt viktigt är att möjlighet att bedriva distansundervisning i modersmål och handledning på modersmålet finns.

För övrigt anser förvaltningen att det, i de fall där det finns synnerliga skäl, bör kunna erbjudas distansundervisning även i andra ämnen.

Förvaltningens förslag

Förvaltningen föreslår nämnden att godkänna förvaltningens synpunkter som svar på remissen.

Bilaga:

Departementspromemorian ”Distansundervisning för elever bosatta i Sverige” (U2010/5616/G).